

Amerika Esperantisto

American Esperantist

Entered as second-class matter May 15, 1913, at the Postoffice at
West Newton Station, Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Published Monthly by

THE AMERICAN ESPERANTIST COMPANY (Inc.)

WEST NEWTON, MASS.

ONE DOLLAR A YEAR   Eksterlande \$1.25 (Sm. 2.50)   SINGLE COPY TEN CENTS

Mallongaj verkoj, tradukadoj kaj novaĵoj ĉiam prefere akceptitaj. Oni ne resendas neakceptitajn manuskriptojn, se la sendinto ne kune sendis la resendpagon. La Redakcio konservas por si la rajton korekti manuskriptojn laŭbezone.

Oni donos la preferon al manuskriptoj skribitaj skribmaŝine.

VOL. 16

MARCH, 1915

NO. 6

WHAT IS PROPAGANDA?

This word "Propaganda" is one which we Esperantists are accustomed to use very freely; it somehow has a very comprehensive and attractive sound and we like to repeat it, but how many of us have ever thought as to its origin or as to the true significance of the word?

In 1622 Pope Gregory XV established the "Societas de Propaganda Fide" which was charged with the direction of all matters pertaining to foreign missions in the Roman Church. For nearly three centuries this society has been known to the World as "The Propaganda" or "The Propaganda of Rome". Little by little the word has become secularized until today it stands for a united effort for the propagation of doctrines or principles either religious or secular.

Primarily and emphatically propaganda stands for organized and concerted action toward a definite end and to be successful must be persistent and intelligent effort, under the direction of leaders who are in touch with the movement as a whole rather than in any limited field. The strength of an army is not altogether its number of men but rather the possibility for unity of action under leadership.

First of all, propaganda must demonstrate that its object is worth while and that its converts can look to a strong organization for instruction and help. The propagandist must believe in his cause and must be able to impart information to those whom he wishes to convert; he must be in close touch with others who are working toward the same end.

The Esperanto Association of North America is a true propaganda organization. Its primary object is to spread a knowledge of Esperanto, not only as a language but also as a bond of unity between peoples who are racially or geographically widely separated. It has been proven beyond all question to be absolutely practical as a language for **all** purposes and Esperantism is beyond the peradventure of a doubt a "nova sento".

The first duty of a true propagandist is loyalty to the organization. Without this loyalty little lasting work can be accomplished. The second duty is cooperation.

A country post-office, located in one corner of the "general store", with its twenty boxes and its one mail a day is not much of an institution as compared with the New York or Chicago post-offices, but as a part of the postal system of the United States it is entitled to the same care and protection on the part of the Government as that of the largest and most important city and its patrons receive the same privileges. As a purely local enterprise its usefulness would be extremely limited.

We recently received a letter from one of the large cities informing us that there was an Esperanto society there which "would affiliate with us when it became a little stronger." Would it be stronger with its twenty odd members as an independent society in a city of a million or more, or as a group of twenty odd belonging to a national organization of thousands?

We are continually handicapped in our work by just such instances as this and Esperanto suffers from the reluctance of individuals and groups to lay aside the narrow view and to work for the general good of the cause.

You may have a knowledge of Esperanto; you may be a member of a class for mutual study; you may have spoken to one or two friends with regard to it but if you are ignoring the organization do not misuse the term "propaganda" which has come to stand for so much in the way of strength of concerted action.

* * *

In another part of the magazine will be found a reprint from the "British Esperantist" with reference to the use of Esperanto as the

official language to be used in final peace negotiations, this in spite of national pride in the English language and in the face of the fact that this very language Esperanto is being used by Germany in the most extensive national propaganda that was ever undertaken. Could there be a more absolute and convincing proof of the accepted neutrality of Esperanto? As to its fitness we who have used it extensively for the last dozen years should be able to testify convincingly.

* * *

Just before going to press, we received from the Committee in charge of the coming "Tutpacifika Esperanta Kongreso" the Circular No. 1, found in this issue. We wish briefly here to heartily endorse the appeal being made for the cooperation and support of every American Esperantist to make this Congress a matter of national glory as well as a demonstration of their loyalty and pride in our great movement. We earnestly urge that you communicate with the Committee and encourage them in the strenuous work they are doing. If you are able to send for your Congress ticket at the same time, so much the better. At any rate, even tho we all can hardly hope to be present, we can extend to the Congress workers in action all support possible, both morally and financially.

PER TONDILO KAJ GLUAJO

Boston, Mass. A good-natured article by "Laurie Hillyer" in the "Traveler," with several equally good-natured cartoons, manages in spite of its air of levity to give readers a few telling facts concerning the international language.

Portland, Me. Miss Eliza H. Morton in a letter appearing in the "Evening Express" presents a convincing array of facts why Esperanto should be taught in the public schools. In closing her article, Miss Morton writes "*** The introduction of Esperanto into our schools is assured. It may be some time before it is fully accomplished, but all things tend to that end. It means an awakening of mind, an intellectual growth and a 'grip' on the study of language as a whole which cannot fail to mean progress ***"

St. Petersburg, Fla. Miss E. Esther Owen, Councilor for the Southern Division, translated into English the "Letero el Batalkampoj" which appeared in **Amerika Esperantisto**, (Jan. 1915)—the St. Petersburg Daily Times, publishing the translation with an excellent

introduction concerning the international language. An extract from this introduction " * * * To the thoughtful reader is brought home the great truth that, after all is said and done about race hatreds and national antipathies, the peoples themselves are not at enmity with each other, that only a means of clear understanding is needed to bring about peace and harmony. Esperanto, the International Language, is that means. Had it been longer in existence, and more widespread, this war could not have occurred. Let us then, hasten its adoption and use, that there may not be war anymore * * * "

Pickford, Mich. The Pickford "Clarion" in four recent issues contains articles concerning the international language: "A Language of Peace;" "The Truth about the War;" "See Adoption of Esperanto;" and "Praises Germans' Progress."

Portland, Ore. The "Oregon Daily Journal," (Feb. 8): "Esperanto Students get War Reports in New World Tongue." In the half-column article following the heading, appears a reprint of one of the Esperanto war bulletins, issued by the German Government, with an English translation, furnished by the members of the local club.

Detroit, Mich. The "Detroitter Abendpost" (Feb. 8), publishes a long interview with Dr. Tobias Sigel, concerning the use being made of the international language by Germany. The article appears in the German language.

Lakeport, Calif. The "Lake County Bee" in an article by Dr. Walter H. Fearn, states that Esperanto is to be the language of the Californian Colonist " * * When the colonists throng our shores from war-devastated Germany and Russia, France and Austria, blessed indeed will be he who can speak in a language which will be acceptable to all of these people, and gladness will be the lot of the poor immigrant who can converse in a language which will be understood and spoken by Slav and Teuton, and Gaul or Briton without arousing sad reminiscences and bringing to the mind in their adopted country any of the hated memories they would rather have left behind * * * It is for us to say today whether we are thoroughly equipped to use this great language Esperanto as a bridge to cross to the side of the coming hordes who want to live in the language of the future, Esperanto, and forget the language of the past."

Chicago, Ill. Appearing in classified columns of a Chicago daily:
 LERNU ESPERANTON, la internacian helpan lingvon.
 Skandinava Esperanto-Instituto, 417 7th st., Rockford,
 Ill., instruas Esperanton per korespondo kaj en klasoj.
 Demandu katalogon kaj informojn.

"The Pusher," bulletin of the Nebraska Christian Endeavor Un-

ion, in its February issue, contains an article, "Today, the Time of Opportunity," by Rev. Chas. P. Lang, Supt. Esperanto Dept., State C. E. U., and also prints the Lord's Prayer in Esperanto.

"The American Magazine" (Feb. No.) as one of its subjects for "Interesting People" — a monthly feature — publishes an interesting interview with Mrs. Winifred Sackville Stoner, in which appears the story of the education of her daughter, Winifred Stoner, Jr., "The Twelve-Year-Old Wonder Child." As the International Language has played a most important part in her intellectual development, frequent mention is made of it throughout the article. Those who have heard of little Miss Stoner's Esperanto work in Pittsburgh and elsewhere would no doubt be interested in securing this number of "The American" from the publishers, 381 4th Ave., New York City, (15c.).

KRONIKO NORDAMERIKA

Portland, Me. La Portland Societo nun havas anaron de 70 samideanoj, ĉiu paginte sian kotizajon por la nuna jaro. El la anoj, la jenaj atingis la "Ateston pri Kapableco": S-inoj J. A. Kelsey, W. C. Tapley, F-inoj E. F. Hudson, G. E. Morse, S-roj D. W. Fellows, H. Harris, J. A. Kelsey, W. Frank Maning, Donald McDonald. Imitinda ekzemplo por aliaj grupoj. Tri kursoj, ĉiusemajne, instruataj de S-ino Tapley, S-ino Kendall kaj S-ro Harris tre bone progresadas.

Montpelier, Vt. La mezvintra festeneto de la Interurba Klubo jam okazis. S-ino Nellie Monte-Gill agis kiel testestrino.

Gloucester, Mass. En malgranda fiŝkapta haveno sur la marbordo de la ŝtato, la Zamenhofa semo bone kreskas. Ĉi tie, F-ino J. M. Leach, gvidas kurson de kelkaj entuziasmoj, kaj spite de malgranda anaro, la lecionoj bone progresas. Per Esperantaj kantoj, muzikoj kaj interesaj aferoj la studado pli kaj pli fariĝas sukcesa.

New York, N. Y. Pro la agemo de sindona Bahaiistino, S-ino Brittingham, oni sukcese komencis kurson por Bahaiistoj. La klaso jam havas 15 anojn; la kurso estas gvidata de S-ro J. Silbern, kun la helpo de F-ino Stoeppler. La klasanoj estas entuziasmaj.—C. C. C.

Perth Amboy, N. J.; Huguenot Park, N. Y. La 30an de Januaro, anoj de la Perth Amboy kaj Huguenot Park Esperantaj Societoj vespere kunvenis por festokazo ĉe la domo de S-ro H. W. Fisher. S-ro Fisher verkis mallongan teatraĵon anglan kaj esperantan, kiun 8 anoj

el ambaŭ Societoj ludis. Pli multe ol 30 ĉeestis kaj ĉiuj ĝuis la ludadon kiun bone ludis la geaktoroj. Poste oni dancis kaj festis kaj ĉiuj konkludis ke kiam geesperantistoj kunvenas oni havas neformalan kaj interesplenan okazantaĵon.

Fort Wayne, Ind. La "Ft. Wayne Esperanta Societo" ŝajne tre bone kreskas. La anoj estas fortaj kaj lojalaj subtenantoj de la nacia Asocio, kaj jam estas ricevitaĵoj de la kasisto la kotizaĵoj por la nuna jaro. Ni esperas ke oni gajnos pli multe kaj pli rapide venonte.

Detroit, Mich. Kredeble la Esperantistaro ne scias ke en ĉi tiu urbo fondiĝis la "Esperanto Film Co.," (Esperanta Filmo-Kompanio). Pro tio ni povas kredi ke tra la mondo, mil personoj, tage, legos la vorton, "Esperanto," eklumiĝitan antaŭ siaj okuloj de la "Esperanto-Kompanio." Estus bona ideo por samideanoj legante ĉi tiun, sendi al la "Kompanio" kelkajn vortojn de gratulado pro ĝia entrepreno.

Berkeley, Calif. La Berkeley Esperanto-Rondo donis festenon antaŭ kelkaj semajnoj al la Esperantistoj kaj iliaj amikoj en la manĝejo de la Berkeley High School. S-roj Walter Thomas Mills, D. E. Parrish kaj Prof. H. B. Langille paroladis kaj serioze kaj amuze al la ĉeestantoj. Ĉeestis kvindek ses personoj.

WORLD GLEANINGS

France. The International League of Catholic Esperantists has suffered a severe blow in the death of Claudias Colas, one of the League's most active pioneer workers, who was killed in the battle of the Marne.

Switzerland. "Esperanto," the official organ of U. E. A. has reappeared. This country, by reason of its peculiar situation is especially adapted for international offices, and among the best known there at the present time is the "Internacia Agentejo de la Militkaptitoj," established by the Internacia Komitato de la Ruĝa Kruco. This agency aims to furnish inquiring parents and relatives with information concerning captives, and to reunite same whenever possible. Daily the work of the "Agentejo" increases in volume. During the week of Nov. 9-15, information was given to 3452 families in France, 1035 in Germany, and 136 in Britain and Belgium,—a total of 4623. During the week of Nov. 16-22 these figures were 4358 for France, 3501 for Germany and 244 for Britain and Belgium,—a total of 8096. In the week of Nov. 23-29 there were 6552 inquiries

answered from France, 2436 from Germany and 244 from Britain and Belgium,—a total of 9232.

Brazil. The "Brazila Ligo Esperantista" announces several new groups which have become affiliated with it during the past months. In Maranhao, Rio de Janeiro and Minas Geraes new classes are reported working with good success.

Great Britain. Mr. Paul Blaise who has already given 61 lectures in Esperanto about Belgium, by means of such has collected about \$10,000 for the Belgian Relief Committee.

The Committee of British Esperantists which has been collecting money for the donation of an Esperanto Motor Ambulance to the British Red Cross Society has received about \$2500 for this purpose.

J. H. Fred of Edinburgh, a well known collaborator of Dr. Zamenhof, has given out the information that within a year Esperantists will see the appearance of the entire Old Testament in Esperanto. Dr. Zamenhof and Mr. Fred are at present working hard to get the various books in the hands of the British and Foreign Bible Society which will have charge of the publication.

AL ELEKTRA

(el Robert Herrick)

Ridetu ne, fraŭlin',
Mi timas kisi vin;
Se vi permesus ĝin,
Fierus mi je tio.

Ne, mia ambicio
Kontentos sin per tio:
L'aeron kisi, kiu
Antaŭe kisis vin.

Tradukis Farnsworth Wright.

TUTPACIFIKA ESPERANTA KONGRESO

Circular No. 1

March 1, 1915

Since our Congress is rated as an educational meeting we have, upon the advice of the Exposition Board, changed the date to August 22 to 29 inclusive, which time comes within the period for the congresses and conventions of educational value. The arrangements for the holding of a congress in San Francisco must be made without being able to rely on any precedent. It is impossible for us to know how many Esperantists to expect because we realize that this congress will not be the only thing that will attract Esperantists and that a good many of you had made arrangements to be here, congress or no congress.

A convention hall has been secured for our own exclusive use in the new million dollar civic auditorium, situated in the civic center, in which all laboraj kunvenoj will convene. We have planned the following program subject to necessary changes:

Monday, August 23d, 9.00 A. M., Malferma Kunveno;

Tuesday, 24th, 9.00 A. M. to 6.00 P. M., Trip on Bay;

Wednesday, 25th, 9.00 A. M., Kunveno;

1.00 P. M., " (additional or sectional);

8.30 P. M., International Ball;

Thursday, 26th, 2.00 P. M., Kunveno;

Friday, 27th, 8.00 P. M. to 11 P. M., On the Zone;

Saturday, 28th, 9.00 A. M., Ferma Kunveno.

Our first problem to solve is to find lodging for you. The months of July, August and September will undoubtedly be the crowded months and the only way to be sure of good rooms at reasonable prices is to secure them now. A reasonably good room may be secured for \$1.00 a night. We advise, however, that in figuring the cost of the trip you figure at \$1.50 a night and up. Rooms can only be secured for a stated date upon the payment of \$5.00 per room, for the week. A committee has been formed that will endeavor to reserve upon receipt of \$5.00 a room, or rooms such as you require and at about the price that you wish to pay, either in a private residence (possibly among Esperantists), a hotel or apartments.

In case you find it impossible to come at the last minute we will try to dispose of the room reserved to some party who has neglected to secure lodging. In this case we will refund \$4.00 of the deposit, considering that \$1.00 is just compensation for our time and labor.

The price of the Congress Cards is \$5.00, and will entitle the holder to attend all meetings, excursions, etc., and to receive all publications and badges of the congress. The Helpkongresa Cards are \$2.50 and are primarily for those who wish to receive all publications, badges, programs, etc. of the congress and will not be able to attend.

We are greatly in need of sufficient funds to assure the success of the congress. The expenses of the Kongresa Komitato have thus far been paid out of a fund to which some twenty loyal Esperantists about the bay section subscribed. We now feel it our duty to call upon the Esperantists of the United States to contribute towards this fund as the congress is now a national undertaking. Please send all remittances with the printed form to be found elsewhere. Make all checks and money orders payable and address all communications to the Tutpacifika Esperanta Kongreso, San Francisco, California.

A. S. Vinzent.

THE ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA
Central Office, Newton Centre, Mass.   C. H. Fessenden, Sec.

DIRECTORY

President

J. D. HAILMAN
310 So. Lang Ave.
Pittsburgh, Pa.

Vice President

DR. B. K. SIMONEK
1669 Blue Island Ave.
Chicago, Ill.

Secretary-Treasurer

DR. C. H. FESSENDEN
Newton Centre, Mass.

Chairmen of Committees

Publications

ERNEST F. DOW
West Newton, Mass.

Examinations

HERBERT HARRIS
10 Henry St.
Portland, Me.

Propaganda

WM. H. HUSE
97 Mammoth Road
Manchester, N. H.

Special Propaganda Fund

REV. J. H. FAZEL
724 Taylor St.,
Topeka, Kans.

Educational Director
PAUL M. SCHUYLER
Pickford, Mich.

The idea of a club directory seems to be meeting with popular favor and although it is early to make definite predictions we believe that this will become an important feature of our magazine.

Within a week from the announcement of this department we received for publication data concerning two societies in New York City which up to the present time are not affiliated with E. A. N. A. and concerning which we knew but little. Within twenty-four hours after their receipt we had a telephone message from the president of the Boston Esperanto Society, saying that he was about to visit New York and Philadelphia and asking us the location and meeting time of societies in those cities. We are always receiving such inquiries and always answer them to the best of our ability, but there are many occasions when we are unable to give definite information.

Nothing helps to make Esperanto so real to us members of the Boston Society as the fact that there is never a meeting when we do not have as guests Esperantists from other parts of the country and from foreign lands.

If local clubs are desirous of occasional visits from traveling Esperantists we would suggest that they send us at once the required data for the directory, which will be published in full each month. To make this directory more generally useful we shall for the present accept insertions from non-affiliated societies on the same terms as for those in E. A. N. A.

Association Notes

Sustaining Members for 1913-1914; 1914-1915: Mr. J. A. Whitcomb, New York City; Josef Silbernik, New York City.

Special Members (cont'd): Howard B. Frost, Riverside, Calif.; Lee A. Miller, Louisville, Ky.

Preliminary Examinations (Elementa Diplomo) passed: Jules Meyer, Detroit, Mich.; D. A. Pomeroy, Pittsburg, Kans.

Advanced Examinations (Supera Diplomo) passed: Miss Grace Hartshorn, Delphos, Ohio.

STUDENTS' ESPERANTO LEAGUE

CLYDE KENNEDY, SEC'Y, PARSONS, W. VA.

Dr. G. P. Ferree of Grant Park, Ill., has generously presented \$5.00 to the League. Tre imitinda ekzemplo! Also gifts of books have been sent to the library in response to the hint in the February number of **Amerika Esperantisto**.

The Central Office extends heartiest congratulations and good wishes to Mr. Frank P. Zent, of Anacortes, Wash., on the occasion of his marriage to Miss Erma Kay of the same city, Jan. 20th last. Mr. Zent has long been a prominent and earnest worker in the Esperanto movement, and by his marriage we hope to have gained another enthusiast and convert to the cause.

END OF OFFICIAL PART

LA LINGVO DE LA PACINTERKONSENTO—THE LANGUAGE OF THE PEACE AGREEMENT

En kiu lingvo estos verkita la Akto de Interkonsento inter la nun militantaj nacioj je la fino de la milito? Tiu dokumento estos unu el la plej gravaj dokumentoj en la historio de la mondo. Ĝi devos esti modelo de precizeco. Nenia dubo devos ekzisti pri ĝa signifo. Ĝi devos esti bone komprenebla por ĉiu el "la Altaj Kontraktantaj Partioj."

Cu ĝi estos en la franca lingvo, jam delonge la lingvo de la diplomatio? Cu la angla lingvo, la plej disvastigita komerca lingvo? Cu la germanoj kaj aŭstroj ne havos egalan rajton postuli, ke la lingvo de la Akto estu germana. Eble la rusoj aŭ la japanoj aŭ la serboj ne plendos, se oni uzos la lingvon de unu el iliaj kunbatalantoj, sed la turkoj povos ofendiĝi, se oni uzos aŭ la lingvon de la angloj aŭ tiun de la francoj.

La Usonanoj verŝajne havos ion por fari rilate al la pacintertraktado, kaj eble la elekto de la lingvo uzota kutos en iliaj manoj. Ili ne havos specialan preferon por iu lingvo el la multaj lingvoj parolataj en la militantaj landoj. Ilia natura elekto estos la angla lingvo, la oficiala lingvo de Usono. Sed kvankam tio estos tre kontentiga al la britoj, ĉu ĝi estos egale kontentiga al la aliaj nacioj? En kiu direkto povas la Usonanoj sin turni por lingvo neŭtrala? Cu al Italio? Cu al Hispanujo? Cu al Nederlando?

Jen estas oportuna okazo por la uzo de Esperanto. Ĝi estas neŭtrala. Ĝi plenumas ĉiun kondiĉon de lingvo por kontrakto inter diversnacioj. Ĝi estas internacia kaj jam bone konata en ĉiuj landoj. Ĝi estas simpla, preciza kaj logika. Ĝi estas facile kaj ĝuste tradukebla en aliajn lingvojn. Ĝi estas la lingvo de paco. La ambasadoroj, se ili ankoraŭ ne lernis ĝin, povas lerni almenaŭ ĝian tutan gramatikon dum sia vojaĝo al la Hago, aŭ alia kunvenejo.

Ni Esperantistoj en kiu ajn lando atentigu niajn ambasadorojn pri la taŭgeco de Esperanto por tiu ĉi celo kaj postulu, ke la Akto de Interkonsento estu verkita en Esperanto. Al saĝulo sufiĉas aludo.

W. M. Page.
El "The British Esperantist."

In which language will the Acts of Agreement among the nations now fighting be drawn up at the end of the war? This document will be one of the most important in the history of the world. It will have to be a model of precision. There must not be the slightest doubt as to its intent. It must be absolutely comprehensible to all the Chief Contracting Parties.

Will it be in French, so long the language of diplomacy? Will it be in English, the most widespread commercial language? Have not the Germans and Austrians an equal right to demand that the language of the Acts should be German? Possibly the Russians or the Japanese or the Serbs would not object if the language of one of the nations engaged should be used, but the Turks might be offended if the English or French language were used.

The inhabitants of the United States seemingly will have something to do in connection with the peace treaty, and possibly the choice of the language to be used will be in their hands. They will have no special preference among the several languages spoken by the combatants. Their natural choice would be English, the official language of the United States, but although this would be eminently satisfactory to the Britons, would it be equally satisfactory to the other nations? Where can the Americans turn to find a neutral language? Will it be to Italy, Spain, the Netherlands?

Here is a fitting opportunity for the use of Esperanto. It is neutral. It fulfils every condition for a contract between diverse nations. It is international and already known in all countries. It is simple, precise and logical. It is easily and accurately translatable into other languages. It is the language of Peace. The Ambassadors, if they do not already know it, could learn at least its entire grammar during their voyage to The Hague, or other place of meeting.

Let us as Esperantists in whatever country call the attention of our ambassadors to the fitness of Esperanto for this purpose and request that the Acts of Agreement be drawn up in Esperanto. A word to the wise is sufficient.

Note.—This page will be reprinted in circular form. Send stamp for copies to be distributed among prominent men of your acquaintance. Don't forget your congressmen and the representatives of your district in State legislature.

LA USONA STANDARDO

Antaŭ ne longe en festa tago nomita "Flag Day" (Tago standarda) S-ro Sekretario Enlanda Franklin K. Lane faris festan paroladon antaŭ kunveno de siaj komizoj, kiu ja promesas, ke ĝi estos fama tra tuta Usono. Jen la vortoj:

Hodiaŭ matene, enirante la "Land Office" (unu el la aferaj oficejoj de la sekretaria deĵorejaro), jen la Standardon mi vidas salutanta min plej kore, kaj el ĝiaj ondetantaj faldoj mi aŭdas ĝin dirantan:

"Bonan matenon, Sinjoro Standardfaristo!"

"Pardonu min, Old Glory," mi diras, "vi eraras. Mi ne estas Prezidanto de Usono, nek Vicprezidanto, nek Usona Kongresano, eĉ nek generalo de l'armeo. Mi estas nur registara Komizo."

"Mi salutas vin denove, Sinjoro Standardfaristo" rediras gaje la voĉo, "mi konas vin bone. Vi estas homo, kiu laboris en la ŝvitlaboro hieraŭ, ordigante la malordon pri tiu hejmtrepeco de terkulturisto en ŝtato Idaho."

"Ne, mi ne estas tiu," devigate mi konfesis.

"Nu, eble vi estas tiu, kiu malkovris eraron en tiu indianokontrakto de ŝtato Oklahoma?"

"Ne, ankoraŭ malprava vi estas," diris mi.

"Do vi helpis malobstrukcigi tiun patenton por tiu esperplena elpensinto en ŝtato Nov-Jorko, aŭ puŝe instigis tiun novan fosfluejon en ŝtato Kolorado, aŭ pli sendanĝerigis tiun minejon en ŝtato Ilinojso, aŭ sendis helpon al tiu maljuna soldato en ŝtato Wyoming. Tio ne estas grava. Kiu ajn el tiuj bonfaristoj vi eble estas, tute egale mi vin salutas, Sinjoro Standardfaristo."

Mi estis tuj preterpasonta, sentante min mokata, kiam la Standardo haltigis min per ĉi tiuj vortoj:

"Vi scias, la mondo scias, ke hieraŭ la Prezidanto parolis vorton, kiu plifeliĉigis la estontecon de dek milionoj da servutuloj en Meksiklando, sed tiu ago ne pli altiĝas ĉe la Standardo, ol la penado, kiun faras tiu knabo en ŝtato Georgio, provante gajni la maizkluban premion en la venonta somero. Hieraŭ la usona kongreso parolis vorton, kiu malfermos la pordon de la teritorio Alaska, sed aliparte patrino en ŝtato Miĉigano laboris de sunleviĝo ĝis malfrue en la nokto por edukigi sian filon. Ĝi do ankaŭ faradas la Standardon. Hieraŭ oni faris novan leĝon por malestigi monaĵn timegarojn. Hieraŭ nepre estis, ke lernejestrino en ŝtato Ohio instruis liajn unuajn literojn al knabeto, kiu skribos kanton, kiu ĝojigos milionojn da niaj samrasuloj. Ni ĉiuj faradas la Standardon."

“Tamen” mi diris senpacience, “ĉi tiuj homoj nur taglaboradas.”

Aŭdiĝis el la Standardo laŭtega voĉo:

“Permesu ke mi sciigu vin, pri tiu, kiu mi estas. La laboroj farataj de ni estas ja la faradiĝo de la efektiva Standardo. Mi ne estas la Standardo,—tute ne. Mi estas nur ĝia ombraĵo. Mi estas tio, kio vi faradas min,—nenio plu. Mi estas via kredado al vi mem, via revaĵo pri tio, kio ia popolego fariĝos. Mi vivas ŝanĝadantan vivon, vivon de sentemoj kaj pasioj, de korrompiĝoj kaj lacigitaj muskoloj. Kelkafoje mi fortiĝas fiere, se la homoj honeste laboras, kune taŭgigante ĝuste la relojn. Kelkafoje mi kliniĝas suben, pro tio, ke tiam la celmo foriris de mi, kaj cinike mi ludas rolon de timemulo. Kelkafoje mi estas laŭtaĉa, montraĉa, plena de tiu Mieco, kiu kvazaŭ per fajro detruas la juĝkapablon. Sed ĉiufoje mi estas ĉio, kio vi esperas esti, kaj kion vi sufiĉe kuraĝas penatingi. Mi estas la kantarto kaj timo, la batalado kaj konsternado, kaj ankaŭ la nobliga espero. Mi estas la taglabora iomo de la plej malfortika viro, kaj la plej glora revaĵo de la plej maltima. Mi estas la Rega Konstitucio kaj la tribunalaro, la statutoj kaj statutistoj, la soldato kaj malmitemĝipo, la ŝarĝveturilisto kaj stralbalaisto, kuiristo, konsilisto kaj—komizo! Mi estas la hieraŭa batalego kaj la morgaŭa eraro. Mi estas la misterulo por la homoj, kiuj faradas, ne sciante kialon. Mi estas la kaptanta ekpremiga mano de la ideo, kaj mi estas la rezonita celo de la intencemo. Mi estas neniom pli ol tiom, kiom vi kredas, ke mi estas, kaj mi estas ĉio tio, kion vi faras el mi, nenio plu. Mi ŝvingiĝas antaŭ viaj okuloj, kiel brila eklumiĝo da koloreco, simbolo de vi mem, pentrita sugestio pri tiu grandega ajo, kiu faradas tiun ĉi nian nacion. Miaj steloj kaj strioj estas viaj sonĝoj kaj viaj laboroj. Ili estas brilaj per gajo, lumaj per kuraĝo, firmaj per fido, tial ke vi ilin jam faris tiaj el viaj koroj, kaj ĉar vi estas mem la faradistoj de la Standardo; kaj do bone estas, ke vi glorigu vin, faradante.”

El la angla tradukis,

Wm. R. Daingerfield,

San Francisco, Calif.

“Ni bezonas cerbojn tie ĉi,” diris la komercisto.

“Tial estas kial mi venis por peti laboron,” diris la junulo.

La plimulto el la ĉagreno en la mondo estas tial ke duono de la popolo en ĝi estas viroj kaj la alia duono virinoj.

—Chicago News,

LA FANTAZIA PROFETECO DE LEONO TOLSTOJ PRI LA NUNA MILITO

La jena stranga "Profeteco" aperis en **Amerika Esperantisto** (Junio, 1913). Pro la teruraj okazoj de la lastaj monatoj, ni opinias ke ĝi estas tute represinda.—Red.

Je la aŭtuntempo de la jaro 1910, rakontas la grafino Tolstoj, la Rusa carino invitis ŝin en la reĝpalacon, kaj diris al ŝi, ke la caro volas vidi ŝin.

Oni enkondukis ŝin en ĉambron, kie la caro Nikolas sidis kun siaj filinoj kaj ludis ŝakojn. La caro preparolis kun ŝi pri Leono Tolstoj.

"Mi ne ŝatas Tolstojon," diris Nikolas, "la maljunulo skribadas tiaĵojn kiuj ne plaĉas min. Nun, mi volas peti ion de li, sed mi ne scias kiel min turni al li, kaj tial ke vi estas lia parencino, mi volas peti de vi . . ."

"Certe, via majesto, mi faros tion plaĉe," diris la grafino.

"Nu, la reĝo Vilhelmo de Germanujo," daŭrigis la caro, "kaj la reĝo Georgo de Anglujo petis min, ke mi lavigu al ili de Tolstoj ian sciigitajon, ian leteron, iaĵon, kiu ankoraŭ nenie aperis. Kiam vi obtenos tiaĵon por mi de Tolstoj, skribu postkarcon al la Korteg-ministro, kaj mi difinos tempon kiam vi denove vizitos min."

Semajnon post tio, la grafino vizitis Tolstojon, kaj liveris al li la postulon de Nikolas.

"Mi plaĉe farus tion," diris Tolstoj, "sed mi skribadas por la popolo, kaj tial jam dekutimiĝis skribi por reĝoj."

"Leono Nikolaevič!" diris al li la grafino, "skribu ian profetecon pri la politik-stato."

"Tiu ĉi estas bonega sugestio!" ekkriis Tolstoj: "de la lastaj kelkjaraj ŝvebas en mia cerbo ia menso, ne, ne menso sed io . . . se mi kredus je spiritoj, mi dirus, ke antaŭ mi aperas spirito; kaj mi povas je iu momento aperigi antaŭ mi tiun 'spiriton.' Sed la malhelpo estas, ke kiam mi vidas tiun spiriton, tiam miaj manoj fariĝas kvazaŭ paralizitaj, kaj mi ne povas skribi."

"Nu," diris la grafino, "mi skribos, kaj vi diktos."

"Bone," konsentis Tolstoj.

Li sin apogis sur sia seĝo; iomete delasis sian kapon; ŝirmis siajn okulojn per sia mano; kaj profunde pripensiĝis. Ĉirkaŭ dek minutojn li sidis senmovante. Fine li malfermis siajn okulojn, rigardadis antaŭ si, kvazaŭ li metus sian vidadon al la "spirito" kaj ekparolis per glora voĉo de poeto:

"Super la supraĵo de la maro de la homara sorto mi vidas aspekton de nuda virino ŝvebante. Ŝi estas majeste belega diino. Ĉiuj

nacioj postsekvas ŝin. Ĉiu nacio penadas altiri al si ŝian rimarkecon. Kaj ŝi, kiel preciza koketulino flirtas al ĉiu. Kaj sur la ornamajoj, kiuj ornamas ŝiajn hararojn, mi vidas ke estas surskribita la vorto 'Komercismo.' Ŝi, la diino de komercismo, flirtadas kun ĉiuj; malavare donacas al ĉiuj koketajn ridetojn; sed malantaŭ la donacoj ŝi lasas al ili ruinaĵojn. Ŝi spiradas per negocadoj, paroladas per voĉo de ormetalo. Kaj la avida vidado de ŝiaj okuloj estas ensorbataj de forta veneno por la nacioj, kiuj fariĝis viktimoj de ŝia glo.

"Tri torĉojn de Komuna Korupteco kaj malvirteco ŝi tenas en siaj manoj. La unua torĉo estas la flamo de 'militado,' kiun la koketulino vastigas de ŝtato al ŝtato, de lando al lando. Patriotismo ekbruliĝas per tio; kaj finiĝas per tondroj de pafilegoj. La dua torĉo estas la fajro de la 'malkontenteco.' Tiu ĉi fajro lumigas la lampojn en la temploj de la hom-sanktejo; kaj ĝi akompanas la homaron de la lulilo ĝis la tombo. La tria torĉo estas la fajro de 'leĝaroj'; la plej danĝera fundamento el ĉiuj elpensitaj tradicioj, kiuj transpasas here-de de generacio al generacio, kiu kripligas la familian vivmanieron, la literaturon, la arton, kaj la sciencon.

"Per la unua torĉo, en la jaro 1912, ekbruliĝos grandega fajro en la landoj de la sud-orienta Eŭropo. La fajro detruos ĉion en la jaro 1913.

"Mi vidas, ke je tiu jaro la tuta Eŭropo sangiĝos, kaj estos konsumita de flamoj. Sed je la jaro 1915 aperos de la nordo nova Napoleono, kiu entrudos en la sangan mond-dramon. Tiu Napoleono ne estos militisto; li estos verkisto aŭ ĵurnalisto. Kaj lia influado daŭros ĝis la jaro 1925. Tiam komenciĝos nova politik-epoko je la mondo: neniam imperioj, neniam potencaj kaj regemaj nacioj ekzistos tiam. La tuta mondo fariĝos federacio de unuigitaj naci-ŝtatoj. Kaj tamen estos distingitaj je kvar egaj fakoj: (1) La anglo-saksoj (Anglujo, Svedujo, Germanujo kaj similaj); (2) La latinoj (Francujo, Italujo, Hispanujo kaj similaj); (3) La slavoj (Rusujo, Polujo, Bulgarujo, kaj similaj); (4) La mongoloj (Ĥinujo, Japanujo, Turkujo, kaj similaj). Post la jaro 1925 fariĝos ŝanĝo je la religiaj sentimentoj.

"La dua torĉo, mi vidas, igos defalon de la eklezio. La etika aŭ morala idealo malaperos. La homoj restos kvazaŭ sen sento de moralo. Sed, jen, aperos granda reformisto; li forigos de la mondo la kredon de monoteismo, kaj metos angulŝtonon por panteismo, t. e. la adorado de la naturo. La abstraktaj terminoj; Dio, animo, spirito kaj senmortemeco kunfandiĝos kune en nova fornego, kaj el tiu kunfandiĝo aperos nova etiko. La genio, kiu influos tian ŝanĝon estos de mongolslava deveno. Li jam surpaŝas sur la tero, do, li mem ankoraŭ ne scias sian mision al la mondo. Kaj la tria torĉo, kiu ĝis tiam per

sia potenca fajro eksplodigis kaj frakasis la familian kunvivadon, niajn konceptojn pri moralo kaj arto, kaj kiu kaŭzis, ke la koncernado inter geedzoj estu nur proza kompanieco, tute estingiĝos pro la foresto de sia kunhulpanto la falsa etiko. La bazo de la homaro estos sana kaj racia.

"Je tri mond-partoj malnovaj baraktoj restos ankoraŭ sentuŝitaj per la antaŭpuŝo de la torĉoj; en Eŭropo la kontraŭ-naciaj militoj; en Ameriko la kontraŭ-klasa milito, kaj en Azio la kontraŭ-rasa milito; kaj tio detenos la progreson je daŭro de duono da jarcento. Sed mi vidas literaturan kaj artan heroon venante de la latinaj nacioj, kiu purigos la mondon.

"Anstataŭ poli-gamo kaj mono-gamo aperos poet-gamo; la interseksaj koncernoj estos bazitaj sur poeta percepto de la vivmaniero.

"Mi vidas, kiel la homoj fariĝas pli saĝaj kaj pli raciaj. . . Baldaŭ aperos la tempo kiam ne ekzistos militistaroj, nek hipokritaj religioj kaj maltaŭgaj artoj. . .

"Unu forta forpuŝego de la 'Komercismo' kaj nova historio komenciĝos."

Leono Tolstoj finis la dikton. Li kvazaŭ vekigis de sonĝo kaj demandis: "Kio estis al mi, ĉu mi ekdormis aŭ revis?"

La grafino Tolstoj tralegis al li tion kion li parolis.

Li sube subskribis sian nomon. Kaj ŝi poste liveris la manuskripton al la caro Nikolas.

Tradukis, Moŝes Levene.

"Doktoroj Smith kaj Jenks estas operaciantaj sur Hawkins. Ĉu estas necese?"

"Jes. D-ro Jenks bezonas novan aŭtomobilon kaj D-ro Smith havas kalkulon pagmaturiĝantan.

Pennsylvania Punch Bowl—W. H. H.

Malgranda Tomĉjo estis pasiginta unuan tagon ĉe lernejo.

"Kion vi lernis?" oni demandis lin je lia reveno.

"Ne lernis nenion."

"Nu, kion vi faris?"

"Ne faris nenion! Virino deziris scii kiel silabi 'kato'n,' kaj mi instruis ŝin."

Tradukis J. M. C., Jr.

CLUB DIRECTORY

NEW YORK, (Manhattan) N. Y.
The New York Group, Wash. Irving H. S.,
Jos. Silbern, Sec'y, 240 E. 19th St.

NEW YORK (Bronx) N. Y.
Bronx Esperanto Society, Morris H. S.
C. C. Coigne, Sec'y, 243 Bedford Pk. Blvd.

PORTLAND, ME.
Portland Esperanto Society, Trelawny Bldg.,
Herbert Harris, Sec'y, 10 Henry St.

ROCKFORD, ILLS.
Skandinava Esperanto-Instituto, 417 7th St.
Joseph Johnson, Sec'y, 2315 Parmele St.

CHICAGO, ILLS.
La Gradata Esperanto-Societo, Dvorak Park
Fr. Kovarik, 2502 S. Kedzie Ave., Sek.
La Esp. Oficejo, 1669 Blue Island ave.
Fino R. Votlučka, 1539 W. Jackson Blv. Sek.
Kunvenas 2an kaj 4an sab. ĉiumonate.

BERKELEY, CALIF.
Berkeley Esperanto-Rondo, Berkeley H. S.
A. S. Vincent, Sec'y, 2429a Ellsworth St.,
Meets every Monday, 8.00 P. M.

CINCINNATI, OHIO.
Cincinnati Esperanto Soc., 629 Vine Street.
A. F. McKinney, Sec. L. B. Harrison Hotel.

Date .....

A. S. Vincent, Treasurer,
Tutpacifika Esperanta Kongreso
San Francisco, California.

I the undersigned desire to become a member of the Tutpacifika
Esperanta Kongreso and enclose

check
money order
transpagilo

} to cover the following;

....Congress Card (s) .....@.\$5.00.....\$

....Helpkongresa Card (s) .@.\$2.50.....

\$. ....for....room (s) .....@.\$5.00.....

Guarantee Fund .....

\$

Please reserve in my name....room (s) in

private family

hotel at about \$....

apartments

per day, said reservations to begin .....

(date)

Name .....

(Mr., Mrs., or Miss)

Address .....

City ..... State .....

SONVORTOJ EN ESPERANTO

Tiu, kiu uzas Esperanton literature, ofte devis esti frapita de la manko de vortoj en la Universala Vortaro kun la Oficiala Aldono por esprimi la sonojn faritajn de bestojn. Kaŭze de tiu manko, oni tro uzas la malmultajn sonvortojn tiel ke ili ĉesas havi ian precizan signifon.

Diversaj verkistoj sentis sin devigataj enkonduki novajn vortojn de tiu ĉi speco, kaj ne malofte pro tio suferis kritikon de la severaj fundamentistoj en la esperantaj gazetoj, kiuj ŝajnas opini ke la vorto "bleko" sufiĉas por esprimi ĉiujn sonojn ne donitajn en la klasika vortaro.

Tamen malgranda nombro da sonvortoj neklasikaj troviĝas en la vortaroj, ekzemple, la Dictionnaire Esperanto-français, eldonita de la Presa Esperantista Societo, kaj la Vortaro de Kabe, kaj tiuj vortoj iom helpas la verkiston. Sed ankoraŭ multaj bestsonoj mankas esperantaj vortojn por ilin esprimi.

Jen estas la sonvortoj el la klasika vortaro:

Boji: ordinara sono farita de hundo: devenas de latina "baubari," kiu signifas "boji bonnature" distingita je "latrare" kiu signifas "boji kolere." Angla "bark", franca "aboyer", kaj itala "abbaiare" ne indikas tian diferencon. Sed se oni piedpremas la voston de hundo, kian sonon li faras? Certe li ne bojas. La Rhodes'a Angla-Esperanta Vortaro diras ke li "bojetas" aŭ "krietas." Al tiu kiu aŭdis la malfeliĉan beston tiaokaze la ideo ke li iamaniere "etas" estas iom ridinda. Nek li krias. Esperanto bezonas vorton por esprimi la anglan "yelp." Eble "glapi", de la franca aŭ "klafi" de la germana, aŭ eĉ "jelpi" estus taŭga.

Fajfi: devas esprimi nur la angla "whistle" aŭ "whiz."

Krii: devenas de la latina "quiritare", kiu signifas la laŭtan akregan sonon ellasitan de doloregito. La franca "crier," itala "gridare" kaj hispana "gritar" esprimas saman sonon, kvankam tiuj ĉi havas iom pli larĝan signifon. La vorto estas trolaborigita en Esperanto, kaj devus esti limigita je akraj kaj pli malpli daŭraj sonoj, kiel la krio de aglo, vundita ĉevalo, k.t.p.

Miaŭi: esprimas nur la sonon faritan de kato.

Muĝi: en ĉiuj lingvoj havantaj tiun vorton (latina, franca, itala, hispana) ĝi signifas sole la sonon faritan de bovo. Ne laŭdinda estas la uzo de tiu ĉi vorto por esprimi la laŭtegan sonon faritan de la grandaj sovaĝaj bestoj.

Murmuri: signifas en la latina kaj la latinidaj lingvoj la nelaŭtan malakran sonon eligitan de malkontenta homo aŭ homamaso, kaj sonojn similajn. Tiu ĉi vorto estas multe trolaborigita en Esperanto. Ĝi permesas iom larĝetenditan metaforan uzon, kiel la angla "murmur," "grumble," sed ĝi ŝajnas netaŭga por esprimi bestsonojn alimaniere ol metafore. Tamen, "murmuregi" estas uzita por la sono farita de malbonuzita leono en la historio de "La Deveno de la Virino" en la Fundamenta Krestomatio.

Pĉpi: esprimas la mallongajn, iom akrajn sonojn faritajn de malgrandaj birdoj, ĵunaj kokidoj kaj griloj.

Sĉbi: esprimas la fajfantan sonon faritan de serpento aŭ kolera ansero.

Zumi: esprimas la sonon faritan de la rap de movantaj flugiloj de flugantaj abeloj kaj aliaj insektoj.

Nur du aliaj sonvortoj sin trovas en la klasika vortaro, nome, "ronki" kaj "ĝemi."

Tre malgranda ekzamenado aperigos kiom nesufiĉa estas tiu ĉi provizo de sonvortoj por esprimi ĉiujn bestsonojn. Sajne la aŭtoro de Esperanto ne rigardis antaŭen al la tempo kiam lia granda kreitaĵo estus uzita por kompletaj literaturaj verkoj, aŭ li certe estus largiginta la liston de sonvortoj ĝis pli taŭga grado. Li lasis la plejmultajn bestsonojn esti esprimataj per la vorto "bleki" kiu devenas de la nedefina germana verbo "blocken."

Sekve, la ŝafo blekas, la ĉevalo blekas, la azeno blekas, la leono blekas, la elefanto blekas, la lupo blekas, la porko blekas, la tigro blekas, la urso blekas, la krokodilo blekas, la struto blekas, k.t.p. senfine.

Nu, ĉiuj tiuj ĉi esprimoj signifas nur ke la besto faras la apartan sonon al ĉi propran. Ili lasas al la leganto diveni kiu estas tiu ĉi sono se ĝi okazas esti sono al li antaŭe neaŭdita. Ĉu tiu estas kontentiga al verkisto kun iomete da literatura sento? Ĉiuj lingvoj naturaj posedas apartajn vortojn por esprimi la diversajn bestsonojn

ĉial ke la literatura sento postulas ilin. Nia kara lingvo ne devus esti malpli riĉa rilate al tio ĉi ol la naciaj lingvoj.

Supozu verkisto volas diri ke viro responde al demando faris sonon kiel porko, kio estus la pli kontentiga esprimo, "la viro porkblekis responde", aŭ "la viro gruntis responde"? Eble iuj preferus la unuan, sed tio ne diras la naturon de la sono, ĉar la porko, kiel la plejmulto da bestoj, faras pli ol unu speco de sono. Kiam ĝi estas malsata aŭ terurigata ĝi "squeals"; kiam ĝi estas sata kaj kontenta, ĝi "grunts." Kiam ĉevalo vidas alian ĉevalon ĝi "whinnies"; kiam ĝi timas preterpasantan aŭtomobilon ĝi "snorts"; kiam ĝi ricevas mortvundon, ĝi "screams." La leono unutempe "growls," aliatempe ĝi "roars." Esperanto ne ŝajnas posedi vortojn por esprimi tiujn ĉi anglajn verbojn krom per "bleki" aŭ per mallerta ĉirkaŭfrazo.

Pro tiaj kaŭzoj verkistoj estas devigataj prunti el la naciaj lingvoj kiam

ajn ili volas esprimi sonojn, sed nur malmulte da elektitaj vortoj estas vortarigitaj. Jen estas ĉiuj, ekster tiuj en la klasika vortaro, kiuj aperas en la Esperanto-francais'a kaj la Kabe vortaroj: graki, grumbli, grunti, klu-ki, kvaki.

La anglà vorto "to whisper" estas tradukita en la Rhodes'a vortaro per "subparoli, subdiri, sible paroli (aŭ sible diri); murmureti, paroleti". Kiu povus diveni ke tiuj ĉi esprimoj havas tian signifon? Aŭ kiu verkisto povus toleri ilin? Kiom pli kontentiga estas la vorto "flustri" (evidente la germana "flustern") kiu estas uzita en la esperanta Nova Testamento, ekz. Romanoj I. 29.

Iu kompetenta Esperantisto devus provizi kaj publikigi kiel eble plej kompletan liston da sonvortoj esperantigitaj el la naciaj lingvoj kaj meti ilin antaŭ la Lingva Komitato por esti oficialigitaj tuj kiam tiu ĉi kruela milito estos forpasinta.

Robert M. Bailey.

? ? ?

We have been asked for the English translation of the following Hawaiian words, and shall be glad to hear from any of our readers who are able to give us such translation:

Words and figures of a deed, written in Honolulu, 40 yrs. ago: "A hiki i ka hooni aka ana. 6 Eka 6 91-100 Kh huinaha."

La Hundo Kaj La Ombro

Okazis ke hundo obtenis pecon da viando kaj estis portanta ĝin hejmen en la buŝo por manĝi en paco. Nu, sur la vojo al la hejmo li devis laŭiri tabulon kuŝantan trans fluanta rivereto. Transirante, li rigardis malsupren kaj vidis sian propran ombron spegulatan en la akvo sube. Pensante ke ĝi estas alia hundo kun plua peco da viando, li decidis havi tiun ankaŭ. Tial li ekprovis kapti la ombron en la akvo, sed kiam li malfermis la buŝon, la peco da viando elfalis en la akvon kaj ne plu estis vidata.

Zorgu Ke Vi Ne Perdu La Realajon

Provante Kapti La Ombron

Aesop, trad. J. M. C., Jr.

A FEW OLD BOOKS

The practical cessation of foreign Esperanto publications and the difficulty of obtaining some of the books already published have caused us to reread some of our earlier publications, and like wine they have improved with age. There are many readers of this magazine who have taken up Esperanto within a few years and for the benefit of these we would like to re-review several of the books which are real classics.

KIEL PLACAS AL VI, (Art paper, 35c; flexible leather, 75c). This most charming of Shakespeare's comedies was translated into Esperanto by Dr. Ivy Kellerman Reed for presentation at the Sixth International Esperanto Congress in Washington (1910). With the possible exception of Dr. Zamenhof's translation of Hamlet, Kiel Placas al Vi easily stands at the head of all Shakespearean translations into Esperanto,—an almost needless statement to one who is acquainted with its talented translator. The demand for this book is constant and as the edition was a limited one there is no telling when it will be at a premium. The leather bound edition is one of the few Esperanto books to which attention has been paid to the bookmaker's art and this little volume is an ideal gift-book.

SUB LA MEZNOKTA SUNO, (paper 35c; cloth, 50c). This book was also published in 1910 and is the most important original work published by our Company. Its author has a rare command of Esperanto which combined with his literary ability make anything which comes from his pen well worth the reading. A third factor in making the book valuable is that it consists largely of folk-lore tales from the Scandinavian peninsula, many of which have never been preserved, save in the memories of succeeding generations. It is illustrated from pen drawings by the author and is an ideal book for individual or class work.

GALATEO, (20c). An excellent translation of this early musical comedy, prepared for presentation at the 1914 congress in Chicago. Those who had the pleasure of listening to what was said to be the most elaborately staged and most artistically presented opera ever given at any Esperanto congress frequently turn to this book and in memory go back to the memorable night of its presentation. We have fortunately been able to secure a few copies of Galateo which will be sold as long as they last at the original price,—one copy only to a purchaser.

(To be continued next month.)

TEXT-BOOKS AND DICTIONARIES

ENGLISH

Complete Grammar of Esperanto,
Kellerman, cloth \$1.25.

The most scholarly text-book, with clear concise explanations of all grammatical points, 60 graded reading lessons, 58 graded exercises for translation, and excellent vocabularies, general and special.

Esperanto at a Glance, Privat, 15c.

La Esperanta Kunulo, Wood, 25c.

Esperanto Manual, Jones, 35c.

Grammar and Commentary, Cox, cloth 75c.

Introduction to Esperanto, Baker, 5c, dozen 50c.

Pictorial Esperanto Course (Cart), Mann, 35c.

Primer of Esperanto, O'Connor, 10c.

Students' Complete Text - Book, O'Connor, cloth 50c.

Traveller's Esperanto Manual of Conversation, O'Connor, 17c.

Dictionaries

English-Esperanto, Rhodes, 600 pages, cloth, \$2.00.

English-Esperanto, Hayes and O'Connor, boards 50c.

Handy Pocket Vocabulary, O'Connor, 10c.

English-Esperanto and Esperanto-English, Esperanto-English, Millidge, 486 pages, \$1.50.

A most complete work, containing full and accurate definitions, explanations, synonyms and examples.

ESPERANTO

Ekzercaro, Zamenhof, 35c.
Exercises from the *Fundamento de Esperanto*.

Esperanta Sintakso, Fructier, 45c.

Tutmonda Lernolibro, Marechal, 33c.

Ekzercoj de Aplikado, Beaufort, 28c.

Fundamento de Esperanto, Dr. Zamenhof, 96 pages, 50c, cloth, 70c.

Contains important preface by Dr. Zamenhof, the fundamental grammar of the language, the "Ekzercaro," and the "Universala Vortaro," with explanations in English, French, German, Russian and Polish.

Kursa Lernolibro, Privat, 18c.

Excellent for class work.

Kurso Tutmonda, Gasse, 25c.

Dictionaries

Anatomia Vortaro, Medicina Esperantista Grupo, 76 pages, 45c.

Esperanto, Latin, English and French anatomical terminology.

Du Mil Novaj Vortoj, Boulet, 45c.

Contains two thousand words from the works of Dr. Zamenhof, which are not found in the *Universala Vortaro*.

Enciklopedia Vortareto Esperanta, Verax, cloth \$1.50.

An excellent dictionary of technical terms with definitions in Esperanto, and French equivalents added.

Matematika Terminaro kaj Krestomatio, Bricard, 59 pages, 22c.

Terminology necessary in arithmetic, algebra, geometry, etc.

Naŭlingva Etimologia Leksikono de la Lingvo Esperanto, Bastien, 247 pages, 90c.

Plena Vortaro, Esperanto-Esperanta kaj Esperanto-Franca, Boirac, 2 vols. and supplement, \$2.50.

Universala Vortaro de la Lingvo Esperanto, Zamenhof, 30c.

The original vocabulary of the language with translations in French, English, German, Russian and Polish.

Unua Oficiala Aldono al la Universala Vortaro, 15c.

First list of words officialized for addition to the original Esperanto vocabulary.

Vortaro de Esperanto, Kabe, cloth \$1.20.

A standard and valuable book.

FOREIGN TEXT-BOOKS AND DICTIONARIES

Prices on Text-Books, etc., in any language will be furnished on request.

PROSE

Any book not here listed will be imported, if possible, on request.

Aladin aŭ la Mirinda Lampo, Cox, 60 pages, 18c.

Ali Baba kaj la 40 Rabistoj, Cox, 14c.

Alicio en Mirlando (Carroll), Kearney, 35c.

Antaŭen Kun Kredo, 205 pages, 80c.

A good collection of short stories, from Pola Esperantisto for 1911.

Aventuroj de la Kalifo Harun Al-Rasid, Cox, 32 pages, 15c.

Batalo de L'Vivo (Dickens), Zamenhof, 33c, cloth 65c.

Bildolibro Sen Bildoj (Anderson), Lederer, 35 pages, cloth 33c.

Series of fairy tales translated from the Danish.

Blinda Rozo (Conscience), Van Melkebeke, 52 pages, 30c.

Translation of a story from the Flemish.

La Blonda Ekberto (Tieck), Fischer, 30 pages, 20c.

A fairy tale from the German.

La Bruna Lilio, Col. J. C. Cooper, 8 pages, 6c.

An original fairy story by an American samideano.

Bukedo, Lambert, 157 pages, 50c.
A collection of original semi-technical articles by Prof. Lambert of Dijon University.

Diversaĵoj (Rosny, Lemaitre, de Maistre), Lallemand and Beau, 67 pages, 45c.
Stories from the works of three popular French writers.

Dr. Jekyll kaj Sro. Hyde (Stevenson), Morrison and Mann, 94 pages, 40c.

Du Rakontoj (Čehov), Kotzin, 30 pages, 11c.
Two typical stories from the Russian.

Elektitaj Fabeloj (la Fontaine), Val-lant, 64 pages, 18c.
Collection of classic fables mostly in verse.

Eĥoj el Manila, McClellan, 99 pages, 35c.
An excellent collection of interesting essays and stories, with portrait.

En Fumejo de L'opio (Reymont), Kabe, 16 pages, 17c.

En Malliberejo (Čirikov), Kabe, 32 pages, 14c.
A pathetic little story from the Russian.

En Rusujo per Esperanto, Rivier, 129 pages, 45c.
Experiences of a Frenchman traveling in Russia without any knowledge of the native language.

Esperantaj Prozaĵoj various authors, 246 pages, 60c.
Fables, stories and sketches translated from well-known writers, or written originally by twenty Esperantists of different nations.

Esperanta Legolibro por Lernantoj, Dr. Andreo Fiŝer, 113 pages, 25c.
A useful book of prose, poetry and anecdotes, translated and original.

Fantomoj (Turgenev), Fiŝer, 48 pages, 10c.
A ghost story.

Fatala Suldo (Dalsace), Ferter-Cense, 318 pages, 85c.
An interesting novel along theosophical lines.

Fundo de L'Mizero (Sieroŝevski), Kabe, 91 pages, 25c.
A gloomy picture of life in a Siberian leper colony, translated from the Polish.

Gulliver en Liliputlando (Swift), In-man, 62 pages, 35c.
Illustrated in colors.

Internacia Krestomatio, Kabe, 107 pages, 40c.
Translations of eight stories from different languages.

KARLO, Privat, 47 pages, 15c.
An easy reader for beginners and a standard book for class use.

Karmen (Merimee), Meyer, 56 pages, 35c.
A translation of the romance upon which is based the well known opera "Carmen."

La Karavano (Hauff), Eggleston, 106 pages, 33c.
A number of excellent stories translated from the German.

Kaukaza Kaptito (Tolstoj), Sarapova, 48 pages, 10c.
A story of escape and capture.

LA KOLOMBA PREMIO (Dumas), Papot, 48 pages, 10c.
An amusing satirical sketch from the French.

Krestomatio Por Infanoj kaj Komen-cantoj, Frencckell, 34 pages, 15c.
A collection of short stories, anecdotes, enigmas and verse, for the beginner in Esperanto.

La Kaŭzo de la Senlaboreco, H. C. Mees, 58 pages, 35c.

Laŭroj, various authors, 139 pages, 50c.
Collection of eleven interesting original stories.

Legendoj (Niemojewski), Kuhn, 232 pages, cloth 65c.
A collection of twelve short stories from the Polish.

Libro de L'Humorajoj, Lengyel, 195 pages, 60c.
Collection of really humorous anecdotes, with 38 illustrations.

Maja Nokto aŭ la Droninto (Gogol), Frencckell, 35 pages, 15c.
A story from the Russian.

Marta (Orzesko), Zamenhof, 237 pages, 95c.
A sad and powerful novel by one of the most famous Polish novelists.

Monadologio (Leibniz), Boirac, 31 pages, 16c.
A philosophic booklet.

LA MOPSO DE LIA ONKLO, Chase, 48 pages, 15c.
A grotesque "yarn," with a laugh in every line.

Mirinda Amo, Luyken, 295 pages, 75c.
An original novel in clear and simple Esperanto, having an interesting plot and deserving of a prominent place in Esperanto literature.

La Patrinoj (Avetis Aharonjan), Dr. Andreo Fiŝer, 32 pages, 10c.
A character sketch by one of the most noted authors.

Patroj kaj Filoj (Turgenev), Kabe, 165 pages, 65c.
A noteworthy novel from the Russian which should be read by every Esperantist.

Paŭlo Debenham, Luyken, 227 pages, 55c, cloth 80c.
A novel original in Esperanto, therefore worthy of special attention aside from its intrinsic interest.

Pola Antologio, Kabe, 154 pages, 58c.
Nineteen interesting stories translated from the works of various authors.

La Premiito, Herschel S. Hall, 24 pages, 6c.
This prize winning story originally published in "La Ondo de Esperanto," has intrinsic interest since it is the work of an American, who is already favorably known to our readers.

PRINCO VANC' (Putnam-Bates), Harris, 96 pages, 35c; cloth, gold stamped 75c.
An excellent translation of a modern fairy story, which is sure to be enjoyed by every Esperantist, for its genuine humor, real interest and beautiful Esperanto.

(To be continued)